

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת
שמות

תחשוב טוב, יהיה טוב!

צרכו שאין האדם יודע מה טוב לעצמו יותר מהקב"ה שברא את העולם...

הרב יעקב ישראל מרדכי כרמל שליט"א תמיד היה אומר: כאשר האדם חושב על עצמו שהוא צדיק, הוא יהיה צדיק. וכאשר הוא חושב על עצמו שהוא רשע, הוא יהיה רשע...

ובמילים אחרות כדאי לאדם לחשוב על עצמו תמיד חיובי, אין זה סותר שעליו לזכור את הכישלונות ולחזור על כך בתשובה, כמו שדוד המלך אומר בתהילים "וחטאתי לנגדי תמיד" שהיה תמיד זוכר ומניח בפני עצמו את הכישלונות שלו. אך כל זה נכון וטוב בתנאי שאין זיכרון זה גורם לאדם ירידה, ואם הוא נמצא בשל כך בירידה אות וסימן שזה מגיע מהיצר הרע המנסה להפילו לבאר שחת למקום שלא יוכל לקום ממנו לעולם. שאם יחשוב על עצמו רע, יאמר לעצמו בשביל מה להשקיע בעבודת ה', הרי ממילא הוא רשע ויישאר ברשעותו, והוא אף מוסיף ואומר לעצמו שלפחות ייחנה מהעולם הזה בו בזמן שה' אוהבו ומחכה לתשובתו השלימה. אך כאשר האדם חושב את עצמו בתור אדם צדיק, אדרבה כאשר יגיע לפני התמודדויות וקשיים הוא יאמר לעצמו - הרי אני צדיק ולא מתאים לאדם כמוני לעשות מעשים כאלו, הרי שהוא יצליח ונמצא בדרך הנכונה...

כמובן שכל דבר צריך להיות בפרופורציה הנכונה, ומאידך על האדם לא להתגאות בהצלחותיו ולחשוב שהוא הכי בסדר שבעולם, ואין הוא צריך להוסיף בעבודת ה' כלום שכן הוא גורם לעצמו להיות רדום וישן בעבודת ה' ועליו תמיד לשאוף גבוה יותר...

הרי לנו שנפילתו של האדם מגיעה מחוסר השקפה נכונה על החיים, וכאשר יתמיד בעקביות בעבודת ה' ולא יוותר ליצר הרע, הרי שהיצר הרע יימסר בידיו!!!

יהי רצון שנזכה תמיד לחוות חוויות חיוביות ולהתחזק מהם, לדעת שמהצלחות קטנות מגיעים בע"ה אל ההצלחות הגדולות!!!

שבת שלום ומבורך!!!

03-6171111 (ע"י זיהוי קולי)

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון ראובן ב"קול הלשון"

חלק ב'

הספר

"מתיקות ועריבות התורה"

ז' אלשיך אולמי גריה ולוצ'קין.
סיפורים, הפקפה ולוסי ונין לויס...
מאת הרב גדעון ראובן שליט"א

לפרטים: 052-7151420

"ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך" [א. י. ג.]

במדרש מובא שפרעה הרשע חייב את עם ישראל לבנות בתים סמוך לנילוס, אותם בתים היו עשויים מחמר ובחודש ניסן היה כשהנילוס עולה על גדותיו, היה שוטף ומחריב את כל הבתים... ולשנה הבאה היה נותן להם לעבוד את אותה עבודה קשה, ושוב חזר הנילוס ושוטף את הבתים.

פרעה הרשע רצה לזלזל בעם ישראל ולהראות להם כי אין שום תועלת בעבודתם, ואין לך דבר קשה מזה שאדם רואה שאין לו סיפוק בעבודתו, כי כל אדם רוצה לראות סיפוק ממעשי ידיו...

הרי לנו יסוד בתורת נפש האדם, אם הוא רואה רק את האכזבות ואת הקושי שבמעשי ידיו, הרי שחיינו לא יהיו חיים. האדם צריך שתהיה לו מוטיבציה וא"כ עליו לראות את החוויות שמעצימות אותו - שהנה יש לו גם הצלחות, ולא רק לנחול הפסדים וכישלונות. ואם לא יעשה כן הוא מרסק את עצמו כמו ידיו...

מסופר - על עני אחד שהיה תמיד שמח בחלקו, הוא היה תלמיד חכם גדול והסתפק במועט. באחד הימים הלך אל רבו והנה כאשר נכנס אל רבו מיד החל לבכות...

שאל אותו הרב "מדוע נפלו פניך? ועל מה הינך בוכה?" ענה העני לרב "הואיל וברכתי היום ברכה לבטלה. ברכתי את ברכת "שעשה לי כל צרכי" ועבר כבר חצי מהיום ואני אשתי וילדי נמצאים עדיין בתענית מהבוקר!"

אמר לו הרב "תנוח דעתך, ודאי לא ברכת ברכה לבטלה. דע לך, הקב"ה יודע יותר טוב ממך מה שצריך לך, זה היה צרכך שלא יהיה לך לאכול עד עכשיו" ומיד הוציא הרב אל העני אוכל לו ולבני משפחתו....

כאן אנו רואים שהנה היצר הרע אומר לאותו עני תלמיד חכם - שהקב"ה ח"ו לא אוהב אותך, ועובדה שהנה לא בא אוכל לפיו, ולא רק זאת אלא עוד הוא בירך ברכה לבטלה...

הוא גורם לאדם להיות עצוב ומציף לפניו את כל כישלונותיו שעשה במשך החיים, אך לאחר שמגיע אל הרב, הוא פותח את עיניו - שאדרבה הקב"ה אוהב אותך, ומה שאין לו מה לאכול עד עתה זה נקרא 'כל

עם
כניני ה"אור החיים" הקדוש,
וקונטרס
"בזכות נשים צדקניות"

"אור החיים" הקדוש על הפרשה

"הבה נתחכמה לו פן ירבה... ושימו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם" [א', י"א - י"ב]

ישראל עצמו פקידים שהם יהיו "שרי מיסים" על עושי מלאכת המלך. וכוונתו הייתה לערמה "למען ענתו בסבלתם" שהיו המצרים מוסיפים תוספת רבה של עבודה יותר מהיכולת הרגילה, ובשל כך היו צריכים השרים עצמם להצטרף ולהשלים את הקצבה שקבעו להם שכן אין מכיר בעבודה יותר מהשר הממונה. חה מה שאמרו חז"ל שבהתחלה דברו עמם בפה רך להיות שרים ואח"כ נהיו לעבדים. **פרעה משול ליצר הרע וכך היצר הרע אומר לאדם בהתחלה בפה רך - תהיה שר חשוב... ולאחר שמחטיאו, מצליח לעשות ממנו עבד... אך האדם החכם כבר בהתחלה דוחה את היצר הרע ואומר לו - לא רוצה להיות לא עבד ולא גם שר...**

שואל ה"אור החיים" הקדוש - היכן הייתה חוכמתו של פרעה, זה שהוא שם על ישראל "שרי מיסים" זו רשעות וחציפות אך לא חכמה?
עוד קשה כיצד עם ישראל הגיעו למצב כזה שיסכימו לעבוד בחומר ובלבנים, הרי לא עבדו בעבודה קשה זו מעולם?
מסביר ה"אור החיים" הקדוש - לפרעה לא היה חסר אנשים לעשות את עבודת המלכות בין אם זה מהמצרים או מאחרים, חוכמתו של פרעה הייתה שהוא ציווה לקחת מעם

פניני האלשיך הקדוש בתוך הפרשה

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א.

עצמי איני כדאי לשליחות זו, אבל יותר מכך והיא טענה עיקרית "כי אלך אל פרעה" ללכת למקום סכנה ודאית שהרי מחרבו ברחתי למדיין והנה כעת אחזור אליו, ויותר מכך "וכי אוציא את בני ישראל ממצרים" שעוד אומר לו שיוציא את עם ישראל ממצרים, והרי את כל הבן הילוד זרק פרעה למים והרגם בגללי וכדי שלא יצאו ממצרים, וכעת אבוא אליו ולא יעשה לי מאומה? על כך ענה לו ה' "כי אהיה עמך" ומובטח לך שאין לך לירא גם במקום סכנה בשליחותי זאת.

ויאמר משה אל האלוקים מי אנכי כי אלך אל פרעה, וכי אוציא את בני ישראל ממצרים. ויאמר כי אהיה עמך
מקשה האלשיך הקדוש - היתכן אדם גדול כמשה יסרב לשליחות הקב"ה?
מסביר האלשיך הקדוש - על פי מה שראינו בשמואל ששלחו ה' למשוח את דוד למלך במקום שאול, אמר שמואל לה' "ושמע שאול והרגני" ולמדה הגמ' פסחים ת: ששלוחי מצוה ניזוקים היכא ששכיח היזקא ולכן הגם שציווה ה' את שמואל פחד משאול שיהרגהו, ולכך אמר משה לה' "מי אנוכי" כלומר מצד

מועשה שהיה...

מסופר על אחד האדמו"רים שהגיע לבקר את בעל ה'אמרי חיים' זצ"ל ולכבודו נתבקש אחד המשמשים לחמם איזה תבשיל עבור אותו אדמו"ר. מיד כשיצא המשמש למלא תפקידו חרה לו הדבר שהאורחים באים זמן קצר כ"כ לפני חג הפסח שכן בזמנים אלו יש הרבה טרדות. והוא התלונן על כך בכעס בפני העובדים שהיו אז במטבח. באותו זמן נכנס ה'אמרי חיים' למטבח והבחין בכעסו של המשמש... פנה אל עבר הסירים שהיו מכוסים ועמדו על גבי האש ואמר "כאשר הכיסוי מכסה את הקדרה, אי אפשר לדעת מה יש בתוך הסיר וכאשר האש מעלה הבל מהסיר, אפשר להריח ולגלות מה נטמן בתוכו. כך הוא גם אצל בשר דם שאי אפשר לבשר דם להכיר פנימיותו של חברו כי הוא יוכל להעמיד פנים כלפי חוץ ככשר שבכשרים ואין תוכו כברו, אולם בשעה שהבל הרתיחה עולה וחברו עשה לו דבר עולה ונגרמה לו עגמת נפש שלא כדון ויש בידו לנקום בו נקם, והוא מתגבר על עצמו ומעבד על מידותיו, באותה שעה ניכר שגם פנימיותו טובה היא מאד והוא מוכיח שיראתו קודמת לחוכמתו".

מבט לזוויים...

פעמים שיש לאדם מחשבות לא טובות אשר הם מפריעות לו בעבודת ה', כיצד יפטר מהם?

על האדם לדעת ככל שהאדם מתנגד יותר אל אותן מחשבות כך הן יותר יפריעו לו בעבודת ה'. והעצה לכך היא לא להיכנס לנרורים בגלל מחשבות אלו. ראשונה עליו להוכיח לעצמו שאין במחשבות אלו ממשות והן הבל הבלים. לאחר שהפנים והכניסי זאת לתוך התת מודע, יהיה לו קל להיפטר מאותן מחשבות שכן גם אם יצופו ויעלו על זכרונו הוא לא יתרשם מהם ואף לא יצטרך להתנגד אליהם בצורה קיצונית כי הוא כבר הטביע בעצמו את האפסיות שיש במחשבות אלו. יוצא שעליו לקחת את אותן מחשבות בפרופורציה הנכונה, ואם יצליח בכך אפשר לומר שבמידה מסוימת זה כמו חיסון לאותו אדם רק שצריך סבלנות רבה ואורך רוח. ומה טוב שיהיה לאותו יהודי רב שיהיה צמוד אליו אשר הוא סומך עליו בשבע עיניים!

פנינים ממוז"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון" - פרקי אבוא

חלק א'
"שמעיה ואבטליון קבלו מהם. שמעיה אומר, אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות, ואל תתודע לרשות"
מסביר בעל ה"זרע שמשון" שלתלמיד חכם ישנן שתי אפשרויות להתפרנס: האחת לעשות מלאכה ולהתפרנס מיגיע כפיו. **והשנייה** להיות פרנס על הציבור ואז מותר לו לקחת כסף ולהתפרנס מזה, ואפילו יותר מכדי מחייתו מותר לו לגבות בשביל שיהיה גדול בעיני תלמידיו והסובבים אותו. וכמו שמצוים להעשיר את הכהן גדול שנאמר "הגדול מאחיו" דרשו בגמ' יומא [יח.]. "גדלוהו משל אחיו". **את זה בא התנא באבות** לייגע לתלמיד חכם, כאשר הינך רוצה להתפרנס "אהב את המלאכה" שתעשה מלאכה צדדית בשביל להרוויח וליהנות מיגיע כפיך.
ממשיך התנא ומסביר שאת הדרך השנייה להתפרנס על ידי הרבנות ולהתעשר לא כדאי לך ש"שנא את הרבנות".

ואם עדיין יבוא האדם לומר שכדאי להיות ברבנות הואיל וכך הוא נפטר מהמיסים שהרבה מקומות אין פוטרים את התלמיד חכם מהמס אלא אם כן התלמיד חכם התמנה על הציבור, מוסיף התנא ואומר "ואל תתודע לרשות" אם התלמיד חכם ילך ויחביא עצמו שלא תכיר בו המלכות ממילא הוא יהיה ניצול מאותם מיסים. **וכמו שהגמ' בסנהדרין** [כה:]: מספרת על אביו של ר' זירא שהיה אחראי על גביית המיסים במשך שלוש עשרה שנה, כאשר היה מגיע שר העיר לעיר, היה ר' זירא אומר לתלמידי החכמים שבעירו "לך עמי בא בחדרך" [ישעיה כ"ו, כ']. ולסתם אנשים שאינם בני תורה היה אומר להם 'שר העיר הגיע לעיר ועתה ישחוט את האב בפני הבן ואת הבן בפני האב'. **בכך רמז להם להתחבא ולא להראות עצמם, כך יחשוב שר העיר שבני העיר מועטים ואין לו ממי לגבות מיסים גבוהים... המשך שבוע הבא...**

יהי רצון שזכותו של בעל ה"זרע שמשון" ו"תולדות שמשון" תעמוד לחיים ברוך בן שרה פעשא לברכה והצלחה בכל העניינים.